

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: **X**, nar. X
státní příslušnost X
zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2024, č. j. OAM-657/ZA-ZA11-K03-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2024, č. j. OAM-657/ZA-ZA11-K03-2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12,

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

§ 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítal porušení § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 12 písm. b) zákona o azylu a § 14a zákona o azylu.
3. Žalobce vyjádřil nesouhlas s vyhodnocením svých obav a důvodů, pro které o mezinárodní ochranu požádal, jako nevěrohodných. Žalovaný si podle žalobce vytvořil dojem o nevěrohodnosti na základě nesrovnalostí, které vznikly mezi prvním pohovorem k žádosti konaným dne 23. 5. 2023 a druhým pohovorem konaným dne 11. 4. 2024. Žalobce byl přesvědčen, že žalovanému sdělil relevantní azylový důvod a nesouhlasil s tím, že by jeho žádost byla podána účelově.
4. Žalobce dále namítal, že mu měl být udělen azyl podle § 14 zákona o azylu a že se měl žalovaný zabývat výkladem neurčitého právního pojmu „důvod hodný zvláštního zřetele“.
5. Závěrem žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný vyjádřil nesouhlas s žalobními námitkami a odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpovědi žalobce a na napadené rozhodnutí. Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a shrnul své závěry, přičemž je považoval za správné a v souladu se zákonem. Podle žalovaného nelze z žalobcovy výpovědi dovodit, že by mohl být aktivním členem nějaké politické skupiny. Žalobce se nadto nedržel jedné dějové linie, jeho výpovědi trpí zásadními nesrovnalostmi a nelze je tedy označit za konzistentní. Institut mezinárodní ochrany nelze zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu na území ČR upravené v zákoně o pobytu cizinců. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Obsah správního spisu

7. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyloučily následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
8. Dne 21. 5. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 29. 5. 2023 pak žalobce poskytl údaje ke své žádosti a byl s ním proveden pohovor. V rámci správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava žalobce z návratu do vlasti, kde má žalobce obavy z politické opozice, která měla zabít jeho otce. Dne 11. 4. 2024 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v rámci kterého se žalovaný dotazoval žalobce na okolnosti úmrtí jeho otce a na členství žalobce ve straně APC.
9. Dne 5. 8. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu neudělil v žádné z forem uvedených v zákoně o azylu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, z jakých podkladů při svém rozhodování vycházel. Kromě

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

výpovědi žalobce, které učinil v rámci správního řízení, vycházel žalovaný při svém rozhodování rovněž z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v X. Konkrétně se jednalo o Informaci Ministerstva zahraničních věcí USA – X – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2023, ze dne 12. 4. 2024, Informaci OAMP – X – B. H., Aktuální situace a pole působnosti, Nábor nových členů, Potlačování B. H., ze dne 20. 10. 2023, Informaci OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 17. 7. 2023, Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR – X – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 23. 10. 2023, č. j. 126255-6/2023-MZV/LPTP, a Informaci OAMP – X – Strana All Progressives Congress (APC), Vznik a aktuální působení, Spory s opozicí, ze dne 14. 2. 2024. Žalovaný zajistil překlad článku s názvem „Volby: Vlna násilí v Deltě si vyžádala 3 oběti“, který v anglickém jazyce dodal žalobce.

10. Žalovaný poté konstatoval, že v případě žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalovaný předně nepovažoval výpověď žalobce týkající se jeho členství a zapojení se do aktivit APC za věrohodnou. V rámci pohovoru k žádosti a poté doplňujícího pohovoru uváděl žalobce rozporuplné informace. Následně přiznal, že členem strany APC nikdy nebyl, neměl žádnou funkci, o vzniku a programu strany nic neví. Při dotazu na rozpor ve výpovědi žalobce sdělil, že za členství v APC považoval skutečnost, že stranu volil. Vyhrožování směřovalo jen vůči žalobcovu otci. Žalobce následně vypověděl, že se vyhrožování vztahovalo na celou rodinu. Žalobce v doplňujícím pohovoru již nezmínil výhrůžky ozbrojených členů opozice ani několikaměsíční skrývání ve svém domě. Z uvedeného žalovaný dovodil, že žalobce nelze považovat za osobu politicky činnou, natož pak aby byl z důvodu výkonu politických práv pronásledován. Telefonické vyhrožování několika ozbrojenými členy opoziční PDP popsali žalobce v provedených pohovorech rozdílně, přičemž směřovalo vůči jeho otci, nikoliv vůči žalobci samotnému. Žalovaný neshledal, že by žalobce ve vlasti čelil jakémukoliv pronásledování. Stejně tak žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný považoval žalobcovu výpověď za nevěrohodnou. Přestože nemohl vyvrátit zabití žalobcova otce, pochyboval, že by se tak stalo z politických důvodů, a to především proto, že bylo již několik měsíců po volbách. Kvůli nesrovnalostem ve výpovědích žalobce nepovažoval za pravdivé ani žalobcovo tvrzení, že je vyhrožováno přímo jemu. Pokud se žalobce cítil ohrožen, měl využít pomoci a ochrany policie. Žalovaný nenalezl důvod, proč by se žalobce nemohl vrátit do své vlasti, kde mu ústava garantuje volný pohyb a je jen na něm, do jakého města či státu se v X navrátí. Žalovaný rovněž připomněl, že v rámci řízení o správním vyhoštění žalobce do protokolu uvedl, že v případě návratu do vlasti mu žádné nebezpečí nehrozí. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byl udělen azyl, nebyl žalobci udělen ani azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 odst. 1 zákona o azylu. Rovněž pak žalovaný neshledal u žalobce ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu žalovaný uvedl, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že azyl

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

z humanitárních důvodů je institutem zcela výjimečným. Žalobce neuvedl, že by měl závažné zdravotní problémy, není osobou nezletilou či zranitelnou, ani o takovou osobu dlouhodobě a osobně nepečuje. Žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu žalovaný neshledal. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jeho udělení ani nijak výslovně nedomáhal. Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda žalobce splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany. Žalobcem předložený článek podle žalovaného dokresluje situaci ve státě Delta po volbách 2023, ale nijak neprokazuje přímé ohrožení žalobce. Žalobce neuvedl a žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť žalobce nesdělil, že by s ním bylo vedeno jakékoliv soudní řízení, na základě kterého by k takovému trestu mohl být odsouzen. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda by v případě návratu hrozilo v zemi původu žalobci nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, přičemž neshledal, že by žalobce měl být při návratu do vlasti takovému jednání vystaven. Zdůraznil, že se může žalobce ve vlasti obrátit na policii a že se v rámci X může libovolně stěhovat, což mu tamní předpisy umožňují. Žalovaný zkoumal, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, a dospěl k negativnímu závěru. Žádný takový konflikt v X neprobíhá, přestože na území tří severních států má skupina B. H. své základny a terorizuje místní obyvatelstvo. Na naprosté většině území X je možné považovat aktivity B. H. za vyloučené. Žalobce navíc na území, které teroristé ovládají, nikdy nepobýval. S ohledem na uvedené žalovaný shledal, že žalobce podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu nesplňuje. Případné vycestování žalobce nepředstavuje podle žalovaného rozpor s mezinárodními závazky ČR. S ohledem na skutečnost, že žalobce nemá na území ČR žádného rodinného příslušníka, kterému by zde byla udělena doplňková ochrana, nebyla žalobci udělena ani doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

V.

Právní posouzení věci soudem

11. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
13. Pojem uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu je nutné vykládat v souladu s čl. 43 Listiny základních práv a svobod. Politickými právy a svobodami se proto

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rozumí politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67).

14. Z judikatury přitom plyne, že za kritérium pro rozlišení, zda určité jednání představuje uplatňování politických práv, nelze brát intenzitu či rozsah výkonu těchto práv, ani společenský dopad takového jednání, neboť takový selektivní přístup by popíral podstatu ochrany před pronásledováním z daného důvodu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014-44). Podstatné je, zda daná forma aktivity vyvolala pronásledování či odůvodněný strach z pronásledování z tohoto důvodu s ohledem na charakteristiky dané země původu.
15. I kdyby žalobce ve vlasti vyvíjel politickou činnost a veřejně zastával určité politické názory, případně pokud by mu takové názory byly připisovány původcem pronásledování, muselo by se pro udělení azylu prokázat, že je v této souvislosti ve vlasti pronásledován nebo že mu pronásledování s přiměřenou pravděpodobností hrozí v budoucnu. V případě žalobce se tuto skutečnost prokázat nepodařilo.
16. Pronásledováním se podle § 2 odst. 8 zákona o azylu a čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice rozumí především závažné porušení základních lidských práv, případně souběh různých opatření, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným závažnému porušení lidských práv. Žalobce však žádnému závažnému porušení lidských práv ani srovnatelnému jednání ve vlasti nečelil. Žalobce tvrdil, že jeho otec byl v X zavražděn z politických důvodů. Jednak své tvrzení ničím nepodepřel, přičemž pokud jeho otec byl významným představitelem stany APC, lze se důvodně domnívat, že by o jeho vraždě informovala média, jednak, a to především, toto jednání nesměřovalo vůči žalobci. Žalobce členem strany APC nebyl, natož aby byl exponovanou osobou, která by mohla mít reálný vliv na politické dění v zemi, což by žalobce mohlo postavit do pozice zájmové, potenciálně ohrožené, osoby. Ani telefonické výhrůžky popř. vyhrožování ozbrojenci na demonstraci před prezidentskými volbami, které žalobce zmiňoval, nedosáhly podle názoru soudu takové intenzity či systematickosti, aby je bylo možné označit za pronásledování. A to ani ve svém souhrnu. Navíc nebylo jasné, kdo je jejich původcem.
17. Nelze proto tvrdit, že by žalobce byl v minulosti pronásledován právě v souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod. Žalovaný proto správně rozhodl, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu.
18. Z tvrzení žalobce také nelze dovodit existenci přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování z politických důvodů. Jak zdůraznil žalovaný, jednak žalobce nebyl členem strany APC, natož aby se nějak veřejně profiloval, jednak lze politicky motivovanou vraždu uvést do souvislosti s prezidentskými volbami v roce 2023. Státní orgány o žalobce neprojevily žádný zájem. Bezprostředně před odjezdem z vlasti žádné konkrétní problémy neměl. A nic nenasvědčuje tomu, že by se to do budoucna mělo změnit. Součástí správního spisu je i protokol o výslechu žalobce jakožto účastníka řízení o správním vyhoštění ze dne 22. 5. 2023, č. j. CPR-19372-3/ČJ-2023-931200-SV, v rámci kterého žalobce uvedl, že mu není známa žádná překážka nebo důvod, který by mu znemožňoval vycestování z území ČR. Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a shodně s ním konstatuje, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.
19. V řízení o udělení mezinárodní ochrany břemeno tvrzení stíhá primárně žadatele o azyl. Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

následujících fázích vychází (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 Azs 263/2016-30). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63 „v případě, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany však uvádí skutečnosti podřaditelné pod taxativní výčet důvodů pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak je třeba žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se politického prostředí v zemi původu žadatele.“ Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004-89 „uvede-li žadatel o udělení azylu v průběhu správního řízení skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat závěru, že opustil zemi původu pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je povinností správního orgánu vést zjišťování skutkového stavu takovým způsobem, aby byly odstraněny nejasnosti o žadatelových skutečných důvodech odchodu ze země původu.“ Žalobce tvrdil, že svou vlast opustil kvůli obavám z příslušníků politické opozice, kteří měli z politických důvodů zavraždit jeho otce. Žalovaný dal žalobci vhodně kladenými dotazy prostor pro upřesnění svého azylového příběhu.

20. Žalovaný považoval žalobcův azylový příběh za nevěrohodný, proti čemuž žalobce vznesl námitku.
21. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57 „není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.“ Ministerstvo vnitra přitom náležitě zjišťuje realie o zemi původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58). O specifické povaze zásady materiální pravdy v řízení o udělení mezinárodní ochrany, která vyvěrá z pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení, uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, že je na žalovaném, „aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“
22. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, čj. 5 Azs 19/2020-45: „Závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU. Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.“
23. Podle čl. 4 odst. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“):

Uplatňují-li členské státy zásadu, podle které je povinností žadatele, aby žádost o mezinárodní ochranu zdůvodnil, a nejsou-li jednotlivá prohlášení žadatele doložena písemnými nebo jinými doklady, nevyžadují tato prohlášení důkazy při splnění těchto podmínek:

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

- a) *žadatel vynaložil skutečné úsilí, aby svou žádost odůvodnil;*
 - b) *žadatel předložil všechny náležitosti, které měl k dispozici, a podal uspokojivé vysvětlení ohledně jiných chybějících náležitostí;*
 - c) *prohlášení žadatele byla shledána souvislými a hodnověrnými a nejsou v rozporu s dostupnými zvláštními i obecnými informacemi o případu žadatele;*
 - d) *žadatel požádal o mezinárodní ochranu v nejkratším možné době, ledaže může prokázat dobrý důvod, proč tak neučinil, a dále*
 - e) *byla zjištěna celková hodnověrnost žadatele.*
24. Žalovaný provedl s žalobcem dne 29. 5. 2023 pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dne 11. 4. 2024 pak byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, v rámci kterého se žalovaný dotazoval na okolnosti úmrtí žalobcova otce, politické působení žalobce a na jeho vycestování z X. Výpověď žalobce pak žalovaný hodnotil rovněž v souvislosti se sděleními žalobce zaznamenanými v protokolu o výsledku žalobce jakožto účastníka řízení o správním vyhoštění. Již v průběhu prvního pohovoru k žádosti si žalovaný všiml nesrovnalostí ve výpovědi žalobce. Poté, co mělo být koncem února 2023 vyhrožováno žalobcovu otci a následně i žalobci, žalobce uvedl, že se skrýval až do okamžiku, kdy odcestoval z X (polovina dubna 2023), přičemž nechodil do práce, dům opouštěl pouze při cestě pro jídlo a pití. Předtím však tvrdil, že v době zabití svého otce, které se událo právě v dubnu 2023, byl v práci. Další nesrovnalosti se projevíly při doplňujícím pohovoru, ve kterém žalobce např. tvrdil, že jeho otec byl zavražděn již v únoru před prezidentskými volbami. Rovněž výpověď ohledně výhrůžek, kterým měl žalobce čelit, a účasti ve straně APC, nebyla konzistentní. Žalobce původně uvedl, že výhrůžky se týkaly toliko jeho otce. Následně na dotaz žalovaného dodal, že tím rozuměl celou rodinu. Od počátku správního řízení pak žalobce tvrdil, že byl členem strany APC, načež z jeho odpovědí vyplynulo, že byl toliko jejím voličem.
25. Žalovaný na základě shora uvedených nesrovnalostí dospěl k závěru, že žalobcův azylový příběh není v podstatných částech hodnověrný. Soud tomuto závěru přisvědčil i s ohledem na shora uvedenou judikaturu. Žalovaný důsledně přezkoumal skutečnosti, které žalobce ke své žádosti sdělil, a v rámci pohovoru k žádosti, a zejména doplňujícího pohovoru, se kladením vhodných otázek dobral přesvědčení, že prezentovaný příběh není konzistentní. V konkrétních detailech se žalobce odchyloval od vlastních výpovědí, rozpory nedokázal přesvědčivě vysvětlit. Jeho narace postrádala konkrétnější obrysy, i jeho obavy byly formulovány vágně. Žalovaný podle názoru soudu zcela správně usoudil, že žalobcův azylový příběh není hodnověrný. Soud má za to, že odůvodnění žalobcovy žádosti je velice obecné, žalobce nepodal uspokojivé vysvětlení sporných skutečností, a to ani těch z pohledu soudu zásadních událostí – např. okolností úmrtí svého otce. Žalobcova tvrzení sice nejsou v přímém rozporu se shromážděnými materiály, ale jsou natolik obecná, že je materiály ani přesvědčivým způsobem nepotvrzují. Ve prospěch žalobce hovoří skutečnost, že požádal o mezinárodní ochranu téměř ihned po příjezdu na území ČR. To však samo o sobě nezakládá důvěryhodnost žalobcových tvrzení.
26. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že azylový příběh žalobce není věrohodný. Žalovaný se však přesto zabýval žalobcem tvrzenými azylovými důvody a nevystavěl napadené rozhodnutí výlučně na skutečnosti, že žalobce nepovažoval za věrohodného. Soud dospěl

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

k závěru, že žalobní námitka ohledně hodnověrnosti žalobce není důvodná a považuje v tomto ohledu napadené rozhodnutí za zákonné.

27. Další žalobní argumentace se týká neudělení humanitárního azylu žalobci. Žalovaný se však ani v tomto ohledu nedopustil vady s dopadem na zákonnost napadeného rozhodnutí.
28. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
29. Humanitární azyl lze podle § 14 zákona o azylu udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Zákonodárce tak při úpravě podmínek pro udělení humanitárního azylu zvolil kombinaci neurčitého právního pojmu „případ hodný zvláštního zřetele“ a následného správního uvážení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72). Vzhledem k této konstrukci musí žalovaný nejdříve interpretovat neurčitý právní pojem případu hodného zvláštního zřetele a posoudit jeho naplnění v konkrétní věci. Pokud dojde k závěru o naplnění tohoto pojmu, provede správní uvážení, jak mu ukládá zákon, při němž vybere jednu ze dvou alternativ rozhodnutí – udělení či neudělení humanitárního azylu. Naopak, jestliže se o případ hodný zvláštního zřetele v konkrétní věci nejedná, není tu vůbec prostor pro jakoukoliv úvahu správního orgánu. Azyl z humanitárního důvodu v takovém případě udělit nelze (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27).
30. V případě žalobce dospěl žalovaný k závěru, že se o případ hodný zvláštního zřetele nejedná. Zdejší soud s tímto závěrem souhlasí. Žalobce v této věci nenamítal nic konkrétního. Z jeho žaloby je seznatelný toliko nesouhlas se skutečností, že mu humanitární azyl nebyl udělen. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přitom plyne, že kvalita žalobních námitek předurčuje kvalitu jejich vypořádání soudem (srov. např.: rozsudek ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26 nebo rozsudek ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Soud tedy rovněž v obecné rovině uvádí, že odůvodnění výroku o neudělení humanitárního azylu žalobci považuje za dostatečné. Žalobce se udělení humanitárního azylu v rámci správního řízení nedomáhal. Žalobce neuvedl žádné specifické okolnosti, které by odůvodňovaly aplikaci ustanovení o humanitárním azylu. Proto ani této námitce nemohl soud přisvědčit a shledal ji nedůvodnou.
31. Žalobce závěrem odkázal na judikaturu týkající se vnitřního přesídlení. V této souvislosti opět nekonkretizoval žádnou žalobní námitku.
32. Mezinárodní ochrana má vůči vnitrostátní ochraně, která je dostupná v zemi původu žadatele, subsidiární povahu. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93: „*při posuzování možnosti vnitřní ochrany je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace)[...]*“. Při posuzování dostupnosti ochrany v zemi původu je nutno uvážit, zda je poskytovatel ochrany (obvykle stát či subjekty odpovědné za poskytnutí ochrany pod kontrolou státu) ochoten a zároveň schopen ochranu poskytnout. Stát není ochoten poskytnout ochranu zejména tehdy, je-li sám původcem pronásledování nebo vážné újmy, nebo takové jednání toleruje (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Ochrana v zemi původu před hrozbou pronásledování či vážnou újmou musí být účinná, trvalá a dostupná (čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice). Aby bylo možné považovat ochranu v zemi původu za účinnou, musí

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

být zaveden účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu a žadatel musí mít k této ochraně přístup. Tento přístup je nutno posoudit na základě právních i praktických překážek poskytování ochrany, přičemž tyto překážky mohou souviset s osobní situací žadatele o mezinárodní ochranu, postavením původce pronásledování nebo vážné újmy, případně kulturními rozdíly apod. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57). Ochrana není dostupná tehdy, pokud žalobce neúspěšně požadoval ochranu u příslušných orgánů v zemi původu nebo je-li zjištěno, že by žalobce ochranu nezískal, ani pokud by o ni požádal.

33. Žalobce policejní ochranu nepožadoval. V rámci správního řízení přitom uvedl, že policie vyšetřovala úmrtí jeho otce. Ze zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v X plyne, že tamní policejní sbor, který podléhá policejnímu ministerstvu a na jehož činnost dohlíží komise pro policejní službu, je hlavním civilním orgánem vynucujícím dodržování zákonů a má po celé zemi širokou působnost. Z toho lze usoudit, že se žalobce na policii s žádostí o ochranu obrátit mohl a měl.
34. Lokální problémy v podobě zhoršení bezpečnostní situace z důvodu dílčích konfliktů mezi jednotlivými příslušníky politických skupin jsou řešitelné vnitřním přesídlením (srov. přiměřeně Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2017, č. j. 8 Azs 101/2017-26.) Institut „možnosti vnitřní ochrany“ nebo „vnitřního přesídlení“ má oporu v judikatuře Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74). Vodítko pro postup při hodnocení otázky, zda jsou splněny podmínky vnitřní ochrany či nikoliv, poskytuje čl. 8 směrnice Rady 2004/83/ES, o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo postavení osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“). Při posuzování možnosti vnitřní ochrany je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Žalobce je zdravý, svobodný a soběstačný muž v produktivním věku. Pokud byl žalobce schopen zrealizovat své vycestování do ČR, lze mít důvodně za to, že pro něj nebude překážkou změnit místo pobytu ve svém domovském státě, což je podle tamních předpisů právně přípustné, jak plyne ze správního spisu. Ústava a zákony X zakotvují svobodu vnitrostátního pohybu. Řešení za pomoci vnitřního přesídlení se jeví jako reálně proveditelné a efektivní opatření. Žalovaný se otázkou možnosti vnitřního přesídlení v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval, přičemž vhodně poznamenal, že naprostá většina států výrazně podporuje stranu APC, na rozdíl od státu Delta, ve kterém má žalobce bydliště a kde má větší politickou podporu opoziční strana PDP.
35. Soud na tomto místě musí konstatovat, že smyslem azylu nebo doplňkové ochrany není ochránit cizince před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005-46: *„Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávním, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejulastnější existence lidské bytosti a*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.“

36. Soud nenalezl deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném. Žalovaný hodnotil azylový příběh žalobce ve vztahu k jednotlivým formám mezinárodní ochrany, které zákon o azylu ve svých ustanoveních § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b upravuje a popsal, které skutečnosti vzal za prokázané a z jakého důvodu, přičemž nebylo soudem zjištěno, že by žalovaný některé skutečnosti opomněl zhodnotit či je nehodnotil ve svém souhrnu. Soud má za to, že žalovaný si pro svůj závěr opatřil dostatečné podklady, které se uvedené problematiky týkaly a že po posouzení všech podkladů dospěl ke správnému právnímu závěru o tom, že v případě žalobce nebyl naplněn důvod pro udělení azylu ani doplňkové ochrany podle zákona o azylu. Napadené rozhodnutí tak bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který má oporu ve spise. Shora uvedené závěry pak žalovaný v napadeném rozhodnutí srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, a tudíž na napadené rozhodnutí v tomto směru nelze pohlížet jako na rozhodnutí nepřezkoumatelné.
37. Soud závěrem uvádí, že neshledal ani v žalobě namítané porušení vyjmenovaných ustanovení správního řádu a zákona o azylu. V této souvislosti soud považuje za vhodné upozornit na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které plyne, že pouhý výčet ustanovení správního řádu, které měl žalovaný porušit a obecné tvrzení, že žalovaný nedostal zásadám správního řízení, nelze považovat za žalobní bod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016-41).

VI.

Závěr a náklady řízení

38. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
39. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. února 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.